

Vaste Commissie voor Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
T.a.v.: de leden van de Vaste Commissie
Cie.vws@tweedekamer.nl

Geachte commissieleden ,

Aanstaande woensdag zal in uw commissie de Jeugdwet besproken worden. Eerder zijn er door de commissieleden een veelheid aan vragen gesteld aan de verantwoordelijke bewindspersonen. In deze vragen klonken verschillende zorgen door. Deze zorgen bestaan niet alleen binnen de Kamer. Eerder uitten brancheorganisaties, beroepsverenigingen, wetenschappers, ouders, en gemeenten hun zorgen over de mogelijke gevolgen van de transitie in de ondersteuning, begeleiding, bescherming en zorg voor jeugdigen. Eenieder doet dat vanuit zijn eigen perspectief. Mijn perspectief is dat van het kind. Dat is uiteindelijk waar het om gaat bij deze stelselwijziging. De vragen die centraal moeten staan zijn: Hoe zorgen we ervoor dat we de veiligheid van kinderen vergroten, de zorg rond hen heen verbeteren en zo hun ontwikkeling zo goed mogelijk laten verlopen? De transitie biedt een goede mogelijkheid om stil te staan bij die vragen en om knelpunten uit het huidige systeem weg te nemen. Ik ondersteun dan ook, zoals ik eerder al heb aangegeven, het principe van de decentralisatie. Deze moet echter vergezeld gaan met voldoende waarborgen voor het kind, die in de nieuwe wet moeten worden vastgelegd.

De gemeenten worden straks verantwoordelijk voor het verwezenlijken van een aantal belangrijke rechten van kinderen, die vastgelegd zijn in het VN Kinderrechtenverdrag. Dat betekent dat gemeenten, ondanks de beoogde beleidsvrijheid, niet geheel vrijblijvend het jeugdbeleid naar eigen invulling kunnen concretiseren. De Raad van State merkte in haar advies op de concept Jeugdwet ook op dat deze beleidsvrijheid voor een deel afgebakend is door de verplichtingen die voortvloeien uit dit verdrag. Het is belangrijk dat gemeenten zich dit realiseren en bij het vaststellen van hun beleid in de jeugdhulp, het VN Kinderrechtenverdrag als basis nemen.

Ik heb eerder mijn zorgen geuit over de mogelijke nadelige effecten van de transitie voor kinderen en hun ouders. Ten eerste bestaan er zorgen over het tempo waarin de operatie plaatsvindt.

U bent
nu hier

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

postadres

Postbus 93122

2509 AC Den Haag

bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151

2594 AG Den Haag

telefoon + fax

T (070) 356 35 63

F (070) 360 75 72

www

info@dekinderombudsman.nl

www.dekinderombudsman.nl

de Kinderombudsman

is onderdeel van Bureau

Nationale ombudsman

De rapportages van de Transitiecommissie, dat peilt in hoeverre gemeenten klaar zijn om hun nieuwe taken op zich te nemen, hebben mij tot op heden nog niet positief gestemd. Ook de laatste rapportage, die vandaag aan de Kamer is verzonden, kan nog niet alle zorgen wegnemen. Het wetgevingstraject is daarnaast krap, en er blijft onduidelijkheid over budgetten, wat voor de nodige onrust en onzekerheid zorgt bij gemeenten en zorgaanbieders.

Voor een deel weten we nog niet wat de effecten van de transitie, na de inwerkingtreding van de Jeugdwet, zullen zijn. Er is veel voor te zeggen om gemeenten de vrijheid en het vertrouwen te geven om aan de slag te gaan en nieuwe vormen van zorg en ondersteuning te ontwikkelen. Aan de andere kant wil ik er op wijzen dat de zorg en veiligheid voor kinderen van dermate groot belang is, dat dit er niet toe mag leiden dat kinderen de dupe worden van experimenten van gemeenten. Wanneer een experiment mislukt, zijn de kinderen het slachtoffer en kunnen de gevolgen groot zijn. Wat mij betreft moeten er dan ook zeker bepaalde kaders gegeven worden, waarbinnen de gemeenten de vrijheid krijgen om nieuwe vormen van hulp, ondersteuning en zorg te ontwikkelen. De nieuwe Jeugdwet vormt een belangrijk onderdeel van die kaders. Het is daarom belangrijk dat de Jeugdwet een goede, solide basis vormt die kinderen de garanties biedt, waar zij recht op hebben.

Lessen uit Denemarken

De zorgen die ik heb geuit komen niet uit de lucht vallen. Ik kijk daarbij naar Denemarken, waar men eerder de zorg voor jeugd heeft gedecentraliseerd naar de gemeenten. Daar zijn in de praktijk, naast de voordelen, ook nadelige gevolgen van de decentralisatie te zien. Het Deense kinderrechteninstituut (de *National Council for Children*, met eenzelfde monitorings- en adviesfunctie als de Nederlandse Kinderombudsman) ziet deze effecten ook. Het is geen doemdenken wanneer reële risico's worden benoemd. Juist het benoemen en erkennen van die risico's maakt dat we kunnen nadenken over mogelijkheden om ze voor te zijn.

Het Deense kinderrechteninstituut ziet een aantal nadelige effecten van de decentralisatie, welke ik u hier graag wil voorspiegelen.

- Minder goed zicht op hoe het gaat met kinderen

Na de decentralisatie is het zicht op hoe het met Deense kinderen gaat verminderd. Het jeugdbeleid is zo versnipperd geraakt, dat er weinig overzicht meer bestaat over hoe de zorg en hulp voor kinderen is georganiseerd. Denemarken telt daarnaast maar een kwart van het aantal gemeenten in Nederland. Er worden weinig data verzameld over de veiligheid en welzijn van kinderen en waar deze informatie wel verzameld wordt, doen de gemeenten dat vaak ieder op hun eigen manier. Door de verschillende manieren van meten, zijn de data daardoor moeilijk met elkaar te vergelijken.

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

Het VN Kinderrechtencomité heeft Denemarken hierop aangewezen. Immers, de staten die het verdrag hebben ondertekend, moeten elke vier jaar aan het Comité rapporteren hoe zij de rechten van kinderen in de praktijk brengen. Dat betekent dat de rijksoverheid voldoende zicht moet houden op de kinderen en met de gemeenten moet overleggen welke informatie zij moeten aanleveren bij het Rijk en de wijze waarop deze informatie wordt verzameld.

De Rijksoverheid heeft een belangrijke taak in het monitoren van de gemeenten. Niet alleen op proces- of systeemniveau maar zeker ook op het niveau van het kind. Zeker nu we nog niet precies kunnen inschatten wat de effecten van de transitie zullen zijn. Het is daarom belangrijk dat het Rijk indicatoren ontwikkelt, aan de hand waarvan de prestaties van gemeenten, gemeten kunnen worden. Die indicatoren moeten niet alleen gaan over het bestuurlijke aspect (is er een verordening vastgesteld, zijn er heldere beleidsplannen, hoe veel zorgaanbod is er ingekocht?), maar ook over de effecten van het zich op lokaal niveau vormend beleid. Pas dan kunnen we zien of de transitie echt bewerkstelligt wat deze beoogt: de gezondheid en veiligheid van kinderen vergroten. Bovendien is goede monitoring, vanuit het Rijk gestuurd, de enige manier om te zien of er grote, onaanvaardbare verschillen ontstaan tussen de gemeenten.

Ik doe de aanbeveling, gezien de verantwoordelijkheden die onder het Kinderrechtenverdrag bij de Nederlandse staat blijven liggen, een meetinstrument te ontwikkelen dat inzicht biedt in het welzijn en de veiligheid van kinderen per gemeente.

- **Onduidelijk wie wanneer aan te spreken is over verantwoordelijkheden onder het IVRK**

Met de decentralisatie zal een belangrijk deel van het jeugdbeleid op lokaal niveau worden ontwikkeld. De gemeenten dragen niet alleen verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beleid, maar krijgen ook in grote mate de taak om dat beleid te vormen. Daarbij zullen op lokaal niveau keuzes gemaakt worden en het is aan de gemeenteraad om dat beleid te controleren. Zo ontstaat er een systeem van horizontale verantwoording. De Rijksoverheid behoudt echter de verantwoordelijkheid om verantwoording af te geven over de verantwoordelijkheden onder het IVRK. Hoe verhouden deze twee verantwoordelijkheden zich tegenover elkaar en wie is er straks wanneer aan te spreken, als er niet aan de verplichtingen wordt voldaan? Dat is ook voor mij, als Kinderombudsman, een belangrijke vraag. Ik kan straks elke gemeente afzonderlijk aanspreken wanneer deze verzuimt gehoor te geven aan de verplichtingen tegenover het kind, maar ik zal ook altijd de Rijksoverheid als ondertekenaar van het verdrag, aanspreken.

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

In Denemarken zie je dat dit in de praktijk problemen oplevert. Wanneer parlementsleden of het kinderrechteninstituut de nationale regering aanspreken op zaken die niet goed gaan, verwijzen zij maar door naar de gemeenten. Het is immers de taak van de gemeenteraad om er over vragen te stellen, en de taak van het college van B&W om hier gehoor aan te geven.

- **Te snel kiezen voor lichtere, goedkopere zorg**

Tijdens een bezoek van mijn team aan Denemarken gaven jeugdzorginstellingen aan dat kostenoverwegingen voor gemeenten vaak de doorslag geven bij het bepalen welke zorg nodig is. Er wordt bijvoorbeeld in eerste instantie gekozen voor lichtere (en goedkopere) zorg, terwijl deze niet toereikend is en passend bij de problematiek van de jeugdige. Het gevolg: het kind moddert nog een tijd aan, gaat van instelling naar instelling (omdat nergens de juiste hulp/behandeling wordt geboden) en belandt uiteindelijk toch nog in de zwaardere, specialistische zorg. Maar dan is het leed voor de jeugdige al geschied. Bovendien leidt deze werkwijze tot onnodig hoge kosten.

Eén van de doelstellingen van de transitie is om de druk op de dure specialistische zorg te verminderen. Wat kan met minder, moet minder. Daar kan men niet op tegen zijn. Maar hoe zorgen we ervoor dat wanneer een jeugdige die specialistische zorg nodig heeft, de gemeente niet onterecht denkt het wel met lichtere zorg te kunnen doen? De inschatting die de professional daarbij maakt is daarbij cruciaal. Het is daarom belangrijk om de autonomie van de professional te garanderen. Deze moet een puur professionele afweging kunnen maken, zonder dat de last van financiële overwegingen, politieke overtuigingen, en andersoortige belangen, een doorslaggevende rol gaan spelen.

De gemeenten kunnen straks met de zorgprofessionals in gesprek gaan, wanneer zij zien dat het budget overschreden dreigt te worden. Maar hoe ziet dat gesprek er precies uit? Wie trekt uiteindelijk aan het kortste eind, de zorgprofessional of de wethouder? En staat het belang van het kind hierin voldoende centraal?

Ik doe de aanbeveling om bij de monitoring van de effecten van de transitie ook zorgprofessionals te betrekken en daarbij hen de vraag te stellen in hoeverre zij de ruimte voelen om de jeugdige door te verwijzen naar die vorm van hulp en zorg die hij nodig acht voor het kind.

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

- **Grote verschillen tussen gemeenten**

In Denemarken bestaan volgens het kinderrechteninstituut grote verschillen tussen zorg die de gemeenten aanbieden. Dat bleek ook eerder uit ons bezoek. De toegankelijkheid van zorg is in de ene gemeente groter dan in de andere. Met name in de dunbevolkte periferie is er een te klein aanbod aan zorg. Het maakt dus uit in welke gemeente je woont hoeveel zorg je als kind krijgt. Het resultaat is dat ouders van kinderen die bepaalde zorg nodig hebben verhuizen van gemeenten naar gemeenten, om de zorg te krijgen die het kind nodig heeft.

De gemeenten gaan straks zelf bepalen welke zorg vrij toegankelijk is en welke zorg niet. De afwegingsfactoren daarbij komen in een verordening te staan. Dat is de ruimte die gemeenten krijgen om te sturen op de kosten. Dat daarbij verschillen ontstaan tussen de gemeenten is niet vreemd en dat hoeft ook niet onwenselijk te zijn, mits aan het VN Kinderrechtenverdrag als minimale basis wordt voldaan.

Met het oog op rechtsgelijkheid zijn al te grote verschillen tussen gemeenten onwenselijk. Het gaat er daarbij niet om dat een kind in gemeente A altijd dezelfde zorg krijgt als in gemeente B, maar de mogelijkheden om toegang te krijgen tot een bepaald zorgtype, mogen niet te groot worden. Waarom zouden er in de ene gemeente hele andere afwegingsfactoren een rol kunnen spelen, dan in de andere gemeente, wanneer het gaat om de zorg en veiligheid voor kinderen? Om welke afwegingsfactoren mag het gaan? Bij die beoordeling moeten kind gerelateerde afwegingen een doorslaggevend zijn. Kortom, het kind heeft recht op de zorg die de professional voor hem nodig acht, die kwalitatief is en die tijdig aangeboden wordt. Bij de beoordeling hoeveel zorg er voor een kind nodig is, mogen financiële overwegingen geen doorslaggevende rol spelen. Gemeenten zijn daarin vrij om te kiezen welke vorm van zorg zij inzetten (immers, als volgens de professional dezelfde resultaten te behalen zijn, is het effect voor het kind hetzelfde), maar kinderen kunnen niet weerhouden worden van zorg die de professional nodig acht.

Welke zorg er nodig is voor een kind hangt onder andere af van zijn persoonlijke situatie en de bijdrage die de eigen omgeving kan leveren. Maar kinderen in een soortgelijke situatie in Groningen en Maastricht, moeten nog wel kunnen rekenen op hetzelfde niveau van zorg (niet perse dezelfde vorm). Op dit moment zie ik te weinig waarborgen in het systeem daarvoor. Hoe hoog mogen de gemeenten de drempels maken voor de niet-vrij toegankelijke zorg? De vraag daarbij is bovendien of verschillen straks goed aan het licht komen, wanneer we te weinig informatie hebben om gemeenten met elkaar te kunnen vergelijken.

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

- **Bezwaar en beroepsprocedures en het belang van het kind voorop**

Wanneer ouders van mening zijn dat zij niet de zorg krijgen van hun gemeente die er nodig is voor hun kind, kunnen zij bezwaar indienen bij de gemeente en eventueel in beroep gaan tegen dit besluit bij de rechter. Ook in Denemarken is voorzien in een bezwaarprocedure, maar deze functioneert niet naar wens van het kinderrechteninstituut. Vaak duren de procedures (te) lang voor het kind en komt het voor dat het kind zelfs inmiddels 18 jaar is geworden tegen de tijd dat er definitieve uitspraak komt. Wat gebeurt er zolang een klacht bij een bezwaarcommissie ligt of bij de rechter. Ontvangt het kind gedurende die tijd geen zorg? En wat gebeurt er als er acute zorg nodig is en de gemeente hier niet in voorziet?

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

- **Een kleine schaal maakt onafhankelijkheid van professionals en beleidsmakers lastiger**

Het Deense kinderrechteninstituut uit zorgen over de onafhankelijkheid van professionals en beleidsmakers die besluiten nemen over kinderen in hun gemeente. Hoe kleiner de schaal waarop de zorg en bescherming georganiseerd wordt, des te groter de kans dat professionals en ouders en kinderen elkaar kennen. Dat kan met name bij bijvoorbeeld kindbeschermingsmaatregelen een probleem opleveren. En hoe is de onafhankelijkheid van raads- en collegeleden, en de privacy van ouders en kind gewaarborgd, wanneer bij incidenten individuele zaken in de gemeenteraad of het college van B&W besproken worden?

Naast de knelpunten die in Denemarken zijn ontstaan, maak ik mij specifiek aangaande de transitie in Nederland zorgen om de volgende punten:

- **Onduidelijk wanneer de Rijksoverheid de gemeenten gaat aanspreken wanneer zij in gebreke blijven**

In de nota van de bewindspersonen beschrijven zij de interventies die de Rijksoverheid kan plegen, wanneer gemeenten in gebreke blijven. Interventies vanuit het Rijk gaan in tegen de gedachte van beleidsvrijheid van de gemeente en dus zal er altijd sprake zijn van terughoudendheid daarbij. Het is op dit moment onduidelijk wanneer het Rijk een dergelijke interventie zal starten en hoe veel ruimtes gemeenten krijgen om in eerste instantie op aanwijzing van het Rijk zaken te corrigeren. Wat gebeurt er in de tussentijd met de kinderen die blijkbaar niet de goede zorg krijgen, die zij nodig hebben? Bovendien valt op dat in de nota bij wijze van voorbeeld wordt genoemd als 'ernstige tekortkoming' die interventie van het Rijk zou rechtvaardigen dat een gemeente nalatig is in het vaststellen van het beleidsplan of de verordening. In hoeverre kunnen tekortkomingen aan meer de uitput-zijde van het systeem (een ontoereikend aanbod, wachtlijsten, onvoldoende kwaliteit van zorg, etc) een reden vormen voor het Rijk om in te grijpen?

- **Stelselwijziging en bezuinigingen gaan hier samen**

In Nederland gaat de stelselwijziging gepaard met bezuinigingen in de zorg en jeugdzorg. De gemeenten krijgen er een belangrijke taak erbij, maar krijgen ook te maken met een korting op het budget. Door slimmer te werken, de zorg beter te organiseren, zouden zij in staat moeten zijn om geld te besparen. De vraag is echter of gemeenten het voor elkaar krijgen om dat systeem meteen optimaal aan het werk te krijgen, zodat het daadwerkelijk die besparing oplevert. De inzet op preventie is goed, maar daarvan kunnen we wellicht niet meteen de effecten zien. In Denemarken zien we dat de eerste vier jaar na de transitie de kosten juist stegen en er pas na die tijd sprake was van verminderde uitgaven. Er wordt dan ook vanuit Denemarken gewaarschuwd om niet op korte termijn winst te verwachten (zie Nederlands Jeugdinstituut).

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

- **Kind tussen wal en schip in de overgangsfase**

Jeugdzorgaanbieders hebben op dit moment te maken met een grote onzekerheid over de keuzes die de gemeenten in de toekomst zullen gaan maken. Zij zijn er niet zeker van dat zij in de toekomst de zorg kunnen blijven leveren. Als Kinderombudsman ontvang ik uit het veld vele signalen van aanbieders die momenteel het grootste deel van hun tijd bezig zijn met de vraag hoe zij er voor kunnen zorgen dat de gemeenten met hun in zee gaan. Voorsorterende op de beslissingen die in de toekomst genomen zullen worden, zijn zij nu genoodzaakt personeel te ontslaan en innovaties stop te zetten, waardoor de zorg en voorzieningen voor kinderen in het gedrang komt. Het baart mij zorgen dat kinderen in de overgangsfase, tot aan de inwerkingtreding van de wet, tussen wal en schip dreigen te vallen. Ik zie ook een belangrijk knelpunt op 1 januari 2016, wanneer gemeenten de mogelijkheid krijgen om (na een overbruggingsjaar van 1 jaar) de zorg naar eigen inzicht in te richten. Wat betekent dat voor een jeugdige die al jaren in een instelling woont, waarmee de gemeente niet langer zaken wenst te doen? Op dit moment lijkt deze overgang voor kinderen in pleeggezinnen beter geregeld, dan voor de kinderen die in residentiële instellingen wonen. Hoe blijft het belang van het kind voorop staan, wanneer gemeenten straks bij andere aanbieders zorg in gaan kopen en in hoeverre kan de nodige continuïteit voor het kind gewaarborgd blijven?

- **De zorg voor ongedocumenteerde kinderen**

Terecht werden er door de Kamer vragen gesteld over de uitgezonderde positie van niet gedocumenteerde kinderen in de concept Jeugdwet. Ik wijs erop dat onder het VN Kinderrechtenverdrag alle kinderen, ongeacht verblijfstatus, dezelfde rechten hebben en zodoende gelijke toegang tot zorg moeten hebben. De Jeugdwet is de juiste plek om deze gelijkheid expliciet in vast te leggen.

- De positie van de geestelijke gezondheidszorg

In het huidige voorstel zal ook de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen onder verantwoordelijkheid van de gemeenten komen te vallen. Daarbij zal de geestelijke gezondheidszorg niet langer onder de ziektekostenverzekering vallen. Hier zijn vanuit het veld de afgelopen tijd veel negatieve reacties op gekomen. Waarom zou somatische gezondheidszorg nog wel onder de ziektekostenverzekering vallen en de behandeling van psychische gezondheidsproblemen bij kinderen niet?' wordt er opgeworpen. De Kinderombudsman kan zich vinden in deze zorgen en ziet met het overhevelen van de geestelijke gezondheidszorg naar de gemeenten een aantal risico's voor het kind. Het is van belang dat de geestelijke gezondheidszorg goed toegankelijk is en snelle aansluiting gezocht kan worden met andere hulp- en zorgverleners, maar niet is duidelijk waarom dit onmogelijk zou zijn, wanneer de geestelijke gezondheidszorg door de zorgverzekering gedekt blijft. Door een strikte scheiding te maken tussen somatische en psychische gezondheidsproblemen (een scheiding die wellicht niet eens te maken is), bestaat er het risico dat zorgverzekeraars en gemeenten met elkaar in discussie komen over de aard en achtergronden van de problematiek van het kind. In Denemarken is er daarom voor gekomen om de geestelijke gezondheidszorg, in de tweede lijn, op regionaal niveau te blijven organiseren (op hetzelfde niveau als de ziekenhuizen) en de lichtere, eerste lijn zorg, door de gemeenten te laten organiseren.

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk

- De rechtspositie van het kind

Ik deel de zorgen die zijn geuit door onder andere Defence for Children en wetenschappers aangaande de rechtspositie van het kind. Wanneer er ingegrepen wordt in de autonomie en persoonlijke levenssfeer van een kind en diens ouders, moeten gemeenten weten hoe ver zij daar in kunnen gaan. Duidelijke grenzen moeten afgebakend worden in de Jeugdwet.

Een opvallende wijziging ten op zichten van de huidige situatie in de Jeugdwet is de ruimte die er gecreëerd wordt voor de voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdzorg. Deze biedt de mogelijkheid om een jeugdige alsnog in de gesloten jeugdzorg te plaatsen, wanneer daar buiten aan de voorwaarden voor de jeugdhulp niet wordt voldaan of de problematiek van de jeugdige toch te zwaar lijkt. In de Jeugdwet is het de jeugdhulpaanbieder, niet de rechter, die toetst of aan de voorwaarden is voldaan en zodoende kan de jeugdige zonder tussenkomst van de rechter, gesloten worden geplaatst.

Hier ontstaat een kwetsbaarheid in de rechtspositie voor het kind, die wat mij betreft onwenselijk is.

Kortom, zonder in doemscenario's te willen denken, zie ik nog een aantal flinke risico's, waarvan het mij nog niet duidelijk is hoe die risico's weggenomen zullen worden. De antwoorden van de bewindspersonen op de vragen vanuit de Kamer geven wat mij betreft daar op dit moment nog te weinig antwoord op. Ik wijs er nogmaals op dat de Jeugdwet een belangrijke voorwaarde is voor een goed resultaat, omdat hier de belangrijkste waarborgen biedt voor het kind. Er zijn gemeenten die hebben aangegeven niet te kunnen wachten om aan de slag te gaan. Ik waardeer dit enthousiasme, maar de kaders moeten helder zijn, om er voor te zorgen dat elk kind zich verzekerd kan zien van een minimum. Meer mag altijd, minder niet. De zorg en veiligheid voor kinderen is niet iets wat zich leent voor vrijblijvend experimenteergedrag. Daarnaast blijft het Rijk bepaalde verantwoordelijkheden houden die niet met enkel een 'systeemverantwoordelijkheid' verwezenlijkt zullen worden.

Het Rijk zal goed moeten monitoren of deze risico's na de stelselwijziging geen werkelijkheid worden en zal dus actief op beleid- en kindniveau informatie moeten verzamelen. Hiertoe zal een meetinstrument met verschillende indicatoren (rondom het kind) ontwikkeld moeten worden. Hoewel gemeenten veel vrijheid krijgen, zal de vrije rol voor de zorgprofessionals gegarandeerd moeten worden en zal door middel van frequente metingen moeten worden bekeken of zij de kwaliteit en de toegang van zorg niet zien leiden onder de kostenbesparingen.

Ik zal als Kinderombudsman, vanuit mijn monitoringsfunctie, ook het Rijk verzoeken mij hierin inzicht te geven. Pas wanneer we goed zicht houden op onze kinderen, wordt duidelijk of wij ons aan het VN Kinderrechtenverdrag houden en wij hun rechten in de praktijk kunnen brengen.

Met vriendelijke groet,

Marc Dullaert
de Kinderombudsman

datum

8 oktober 2013

ons nummer

20130783

uw brief

uw kenmerk